

EXPUNERE DE MOTIVE

Cadrul normativ actual care reglementează statutul magistraților în România este reprezentat de Legea nr. 303 din 28 iunie 2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În ultimii ani, a avut loc o reformă profundă a legislației care constituie principalul instrument de lucru al sistemului judiciar realizată prin adoptarea celor patru coduri în materie civilă și penală. Deși, unele modificări ale legilor justiției au fost corectate cu ocazia legilor de punere în aplicare a noilor coduri, totuși există și alte aspecte de ordin legislativ în acest domeniu ce se impune a fi supuse analizei.

Astfel, se impune introducerea la **art.33, alin.1** din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor a expresiei “**ofițerii și agenții de poliție judiciară cu studii superioare juridice**” pentru înlăturarea **neconcordanțelor apărute în această prevedere.**

În Noul Cod de Procedură Penală, în secțiunea.5 (organele de urmărire penală și competența acestora) din titlul III (participanții în procesul penal) la art.55, alin.1 se prevede ca organele de urmărire penală sunt: procurorul, **organele de cercetare penală ale poliției judiciare** și organele de cercetare penale speciale.

Alineatul 4 statuează că atribuțiile **organelor de cercetare penală ale poliției judiciare** sunt îndeplinite de **lucrători specializați din Ministerul Administrației și Internelor anume desemnați** în condițiile legii speciale, care au primit avizul conform al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție ori avizul procurorului desemnat în acest sens.

În Legea 364/2004 privind organizarea și funcționarea poliției judiciare, articolul 1 prevede că poliția judiciară este organizată și funcționează în cadrul structurilor specializate ale Ministerului Administrației și Internelor.

Articolul 2 prevede că:

(1) Poliția judiciară este constituită din **ofițeri și agenți de poliție**, specializați în efectuarea activităților de constatare a infracțiunilor, de strângere a datelor în vederea începerii urmăririi penale și de cercetare penală.

(2) **Ofițerii și agenții specializați** prevăzuți la alin. (1) **au calitatea de organe de cercetare ale poliției judiciare.**

(3) Ca organe de cercetare ale poliției judiciare funcționează lucrători specializați din Ministerul Administrației și Internelor anume desemnați de ministrul administrației și internelor, cu avizul favorabil al procurorului general al Parchetului

de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, și își desfășoară activitatea sub autoritatea procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau sunt desemnați și funcționează în alt mod, potrivit unor legi speciale.

Modificare se impune a fi făcută, pentru a înlătura discrepanța apărută în **art.33,alin.(1)** din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, unde se face o **diferențiere** incorectă între **agentul de poliție judiciară și ofițerul de poliție judiciară cu studii superioare juridice**, în sensul excluderii agentului de poliție judiciară din rândul polițiștilor ce pot fi numiți magistrați, pe baza de concurs în urma vechimii de cel puțin 5 ani în activitate, deși este organ judiciar în egală măsură cu ofițerul de poliție judiciară .

Motivele care susțin includerea agenților de poliție judiciară cu studii superioare în categoria persoanelor care pot participa la concursul în magistratură, prin introducerea în textul de lege a termenului de „**ofițerii și agenții de poliție judiciară cu studii superioare juridice**”, sunt următoarele: Din coroborarea textelor legislative menționate mai sus, se poate concluziona că **între agentul de poliție judiciară și ofițerul de poliție judiciară nu există nicio diferență din punct de vedere al atribuțiilor și competenței, ambii fiind organe de cercetare penală ale poliției judiciare, care dețin aviz favorabil al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și care își desfășoară activitatea sub autoritatea procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.**

Articolul 55, alin.(6) Codul de Procedură Penală prevede că: organele de cercetare penală ale poliției judiciare și organele de cercetare penală speciale își desfășoară activitatea de urmărire penală sub conducerea și supravegherea procurorului.

Așadar, legiuitorul **Noului Cod de Procedură Penală nu face nicio diferențiere între agentul de poliție judiciară și ofițerul de poliție judiciară, ambii desfășurând activitatea de urmărire penală sub conducerea și supravegherea procurorului.**

În activitatea de urmărire penală, între agentul de poliție judiciară și ofițerul de poliție judiciară nu există niciun raport de subordonare ierarhică (specific structurilor Ministerului Administrației și Internelor), ambii desfășurând aceeași activitate de poliție judiciară sub coordonarea procurorului. Cu alte cuvinte, **în activitatea de urmărire penală, gradul profesional, de agent sau ofițer, nu are relevanță în relația procuror-lucrător de poliție judiciară.** Fiecare lucrător de poliție judiciară are propria sa independență în relația cu procurorul, neexistând o implicare a ofițerului de poliție judiciară ierarhic superior, în dosarul de urmărire penală instrumentat de către agentul de poliție judiciară. Așadar, în activitatea de urmărire penală, agentul de poliție judiciară se subordonează procurorului de caz, și nu ofițerului ierarhic superior de poliție judiciară.

Practic, se ajunge la concluzia că: legiuitorul Noului Cod de Procedură Penală, nu numai că nu face nicio diferență între gradele profesionale ale lucrătorilor specializați din poliția judiciară (agent de poliție judiciară/ofițer de poliție judiciară), ci mai mult, întărește această egalitate, situație care nu se întâmplă în cazul organelor de cercetare penală speciale unde, în textul Codului de Procedură Penală destinat acestora, sunt menționați expres numai ofițeri; agenții de cercetare penale speciale fiind excluși din categoria organelor de urmărire penală.

În concluzie, activitatea de urmărire penală pe care o desfășoară agentul de poliție judiciară este identică cu cea desfășurată de ofițerul de poliție judiciară, ambii fiind organe de cercetare penală.

Includerea în textul propus, a agentului de poliție judiciară cu studii superioare juridice trebuie realizată, întrucât acesta are atribuții identice cu cele ale ofițerului de poliție judiciară, iar nivelul studiilor la momentul încadrării acestora în Ministerul Afacerilor Interne, nu are nicio relevanță în activitatea de poliție judiciară. Atribuțiile agentului au fost introduse prin modificările legislative succesive produse în legile justiției. Legea de organizare și funcționare a poliției judiciare, Noul Cod de Procedură Penală și Statutul polițistului.

De aceea, este evident că, termenul de ofițer de poliție judiciară cu studii juridice superioare, care în momentul de față îi exclude pe agenții de poliție judiciară cu studii superioare juridice, nu mai are aceeași semnificație avută în momentul introducerii acestora în legea privind statutul judecătorilor și procurorilor.

Până în anul 2007, sursa de pregătire a ofițerilor de poliție era Academia de Poliție "Alexandru Ioan Cuza", din București, care până anterior a avut rangul de facultate de drept. Absolvenții aveau atât gradul profesional de ofițer de poliție, cât și statutul de jurist.

Reorganizarea a Academiei de poliție, a condus la schimbarea statutului școlii, astfel că începând cu 2007, Academia de poliție are statutul unei „Școli de ofițeri, durata studiilor scăzând de la 4 ani la 3 ani; absolvenții nemaivând și calitatea de jurist la terminarea studiilor. Din acest motiv, pentru a avea studii superioare juridice, absolvenții trebuie să își completeze studiile la alte universități juridice acreditate. Astfel, ofițerul de poliție judiciară devine cu studii superioare juridice după 3 ani de studii profesionale pentru obținerea gradului de ofițer, la care se mai adaugă o perioadă de studii juridice din cadrul unei universități juridice. Agenții de poliție judiciară cu studii superioare sunt absolvenții unei Școli de agenți de poliție care, au urmat această școală, la care se adaugă licențierea în studii juridice la o facultate de drept acreditată.

În concluzie, însemnătatea termenului de ofițer de poliție cu studii juridice avută în vedere în Statutul magistratului din 2004 și în Statutul polițistului din 2002, nu mai e de actualitate.

facultății de drept au trecut cei 5 ani în specialitatea de poliție judiciară și dacă în art. 33, alin.(1) din Legea 303/2004 privind Statutul judecătorilor și procurorilor, s-ar înlocui termenul de **“ofițer de poliție judiciară”** cu studii superioare juridice cu termenul de **„ofițeri și agenți”** de poliție judiciară cu studii superioare juridice.

În practică apar și alte situații paradoxale în care, ofițerul încadrat pe baza studiilor non-juridice, poate candida dacă a absolvit, ulterior, studii juridice, spre deosebire de agentul de poliție, care nu poate candida chiar dacă a terminat o facultate de drept, după angajarea inițială.

Este paradoxală și situația agentului care, în momentul încadrării, are deja absolvită facultatea de drept, care îi conferă statutul de jurist, dar datorită prevederii legislative supusă dezbaterii, odată cu dobândirea statutului de agent de poliție, absolventul de studii juridice, nu poate participa la concursul de admitere în magistratură, deși a fost jurist înainte de a fi polițist. În acest caz, apare întrebarea firească dacă agentul de poliție cu studii superioare juridice (care anterior statutului de polițist, a activat ca și jurist) ar putea candida la concursul de admitere în magistratură, justificând doar perioada scursă de la absolvirea facultății, fără a lua în considerare perioada în care deține statutul de politist? Sau acesta ar trebui să renunțe la statutul de agent de poliție, prin demisie, pentru a putea să participe la examenul de admitere în magistratură doar din postura de jurist.

Continuând acest raționament, un consilier juridic care se angajează la firma părinților, poate candida la magistratură dacă dovedește că a lucrat în această calitate o perioadă de 5 ani, însă un agent de poliție judiciară cu studii juridice, care este organ judiciar în procesul penal, nu poate candida la o asemenea funcție.

Urmând acest raționament ajungem la concluzia absurdă că, absolvirea unei facultăți de drept și implicit, obținerea calității de jurist, în perioada în care persoana respectivă este agent de poliție judiciară, este incompatibilă cu aceeași calitate de jurist, dacă este obținută în afara statutului de agent de poliție judiciară.

Cu alte cuvinte, pentru agentul de poliție judiciară cu studii superioare juridice, o diplomă de licență în domeniul științelor juridice îi oferă, pe de o parte, drepturi și pe de o altă parte, îl limitează, în același timp.

În categoria persoanelor care pot participa la concursul de admitere în magistratură în baza vechimii în specialitate de cel puțin 5 ani, sunt prevăzuți: grefierii, avocații, consilierii juridici, personalul de probațiune, notarii, etc.

Așa cum am evidențiat în prima parte a acestui material, agentul de poliție judiciară este un actor important în actul de justiție. El este organ judiciar în procesul penal (art.30); efectuează urmărirea penală pentru orice infracțiune care nu este de competența procurorului (art.57); administrează probe în urmărirea penală (art.100): audiază (art.104), percheziționează(art.156), dispune expertize (art.172), ia măsuri preventive (art.202), îndeplinește acte procesuale și proceduri, dispune începerea urmăririi penale (art.305), propune procurorului soluția(de neurmărire, netrimitere)

în cauza (art.314), întocmește referatul de terminare a UP (art.321); are competență comună și aviz de poliție judiciară, precum ofițerii de poliție judiciară cu studii superioare juridice.

Totuși, așa cum rezultă din prevederile Legii 303/2004, dintre toți actorii implicați în activitatea juridică, cu studii și vechime similară, doar agentul de poliție judiciară, nu are dreptul de a candida la concursul de admitere în magistratură.

Schimbări preconizate

Pentru a corecta aceste inechități, propunem înlocuirea sintagmei “**ofițerii de poliție judiciară cu studii superioare juridice**” cu “**ofițerii și agenții de poliție judiciară cu studii superioare juridice**”.

Astfel, propunem ca textul articolului 33, alin. (1) din Legea 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor republicată, cu modificările și completările ulterioare, să aibă următorul cuprins:

(1) Pot fi numiți în magistratură pe bază de concurs, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute de art.14 alin.(2), foști judecători și procurori care și-au încetat activitatea din motive neimputabile, personalul de specialitate juridică prevăzuți la art.87 alin.(1), avocații, notarii, asistenții judiciari, consilierii juridici, **ofițerii și agenții de poliție judiciară cu studii superioare juridice**, grefierii cu studii superioare juridice, persoanele care au îndeplinit funcții de specialitate juridică în aparatul Parlamentului, Administrației Prezidențiale, Guvernului, Curții Constituționale, Avocatul Poporului, Curții de Conturi sau al Consiliului Legislativ, din Instituțiile de Cercetare Juridice ale Academiei Române și Institutul Român pentru Drepturile Omului, cadrele didactice din învățământul juridic superior acreditat, precum și magistrații asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție, cu o vechime în specialitate de cel puțin 5 ani.

DEPUTAT NEAȚĂ EUGEN

DEPUTAT POPA ȘTEFAN OVIDIU

**Tabel cu inițiatorii propunerii legislative
pentru modificarea art.33, alin.(1) din Legea
nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor**

Nr. crt.	Nume Prenume	Deputat/ Senator	Grupul parlamentar	Semnătura
1.				
2.	CĂRUȚERU AIDA	DEP	PSD	
3.	CECOS VIDIC	DEP	PSD	
4.	POP ANDREI	DEPUTAT	PSD	
5.	Președea Alexandra	DEPUTAT	PSD	
6.	OTESANU ANIETA	DEPUTAT	PSD	
7.	CĂCIUȚĂ KURCZ	DEP	PSD	
8.	Selamoni ADRIAN	DEP	PSD	
9.	Dimășescu Alina Elena	deputat	PSD	
10.	Stelivesc Ioana Ioana	deputat	PSD	
11.	Velcea Nicodae	Deputat	PSD	
12.	PAUC DANUȘ	DEP	PSD	
13.	LADAR FORIN	DEP	PSD	
14.	Vosli Erika	Dep	PSD	
15.	Moroni Silviu	DEP	PSD	
16.	AXINTE VASILE	DEP	PSD	
17.	GAVRILĂ CAMELIA	DEP.	PSD	
18.	DUMITRACHE I. CRISTINA	DEP	PSD	
19.	Deșteci Celin	DEP	PSD	

Nr. crt.	Nume Prenume	Deputat/ Senator	Grupul parlamentar	Semnătura
20.	DUMITRA COSTEL	DEP	PSD	[Redacted]
21.	LEON ANIBOARA	DEP	PSD	
22.	SIMION LUCIAN	DEP	PSD	
23.	ILIANU ELTUȘIU	DEP	PSD	
24.	VLAJTOIU ȘTEIN	DEP	PSD	
25.	MURILU ȘTEFAN	DEP	PSD	
26.	CRĂCIUN IULIAN	DEP	PSD	
27.	COBLET MARIȘA	DEP	PSD	
28.	CĂLIN ION	DEP.	PSD	
29.	BOULEȘU CĂTĂLIN	DEP	PSD	
30.	STANCU FLORINEL	DEP	PSD	
31.	Nechifor Călin	DEP	PSD	
32.	IFRİMIE NICOLAE		PSD	
33.	ANISĂȘOARA ANA		PSD	
34.	ȘTEFAN ION	DEP	PSD	
35.	ȘTEFAN CĂTĂLIN	DEP	PSD	
36.	BURCIU CRISTINA	DEP	PSD	
37.	MARȘA HOPĂ	DEP	PSD	
38.	KECULEȘU MARIȘA	DEP	PSD	
39.	HANU EMANUEL	DEP	PSD	
40.	ȘTEFAN TUDOR	DEP	PSD	
41.	ȘTEFAN LUCIAN	DEP	PSD	
	12. FLOREȘTEAN ION	DEP	PSD	